

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. gegužės 5 d. Nr. 21RE4- (AG4-47/20-2025)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš narių Remigijaus Kalašnyko (pranešėjas), Karines Zavgorodnajos ir Vestos Šliogerytės (posėdžio pirmininkė),

sekretoriaujant Natalijai Abuojai,

dalyvaujant pareiškėjos UAB „Kava su knyga“ atstovei advokatei Eglei Jagelienei, atsakovės VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūros atstovams (duomenys neskelbtini),

viešame Komisijos posėdyje nuotolinio žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos UAB „Kava su knyga“ skundą dėl VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros sprendimų panaikinimo. (Komisijos posėdyje apklausta liudytoja (duomenys neskelbtini)).

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja UAB „Kava su knyga“ skundu Komisijos prašo panaikinti atsakovės VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros (toliau – Agentūra) 2025-01-30 sprendimo dėl projekto Nr. 02-006-K-0008 sutarties nutraukimo (Komisijos patikslinimas – pagal šio sprendimo metaduomenis, jis yra pasirašytas 2025-01-29) (toliau – Sprendimas) ir 2025-02-20 sprendimo dėl projekto Nr. 02-006-K-0008 lėšų grąžinimo panaikinimo Nr. 2025/2-2566 (Komisijos patikslinimas – 2025-02-20 raštas Nr. 2025/2-2566 „Pranešimas apie sprendimo dėl lėšų grąžinimo priėmimą“ (toliau – ir Raštas). Paaiškino, jog 2025-01-31 per dokumentų mainų sistemą (toliau – DMS) INVESTIS (Komisijos patikslinimas – Europos Sąjungos investicijų administravimo informacinė sistema (toliau – INVESTIS) gavo Agentūros Sprendimą, o 2025-02-20 el. paštu gavo Agentūros pranešimą, kuriuo informavo apie sprendimo dėl lėšų grąžinimo iš projekto Nr. 02-006-K-0008 priėmimą. Prie šio pranešimo buvo pridėtos grąžintinų lėšų apskaičiavimo pažymos. Atskiro dokumento, pavadinto „sprendimu“ pareiškėja iš Agentūros negavo (toks dokumentas DMS nėra įkeltas), todėl vertina, kad pranešimas ir yra sprendimas dėl lėšų grąžinimo, be to Agentūros darbuotoja, atsakydama į pareiškėjos atstovės el. paštu išsiųstą prašymą atsiųsti patį sprendimą, telefonu patvirtino, jog pranešimas ir yra sprendimas.

Pareiškėja ir Agentūra 2023-08-11 sudarė projekto „Aplinkai palankaus audinio sukūrimas ir įdiegimas įmonėje Kava su knyga“ Nr. 02-006-K-0008 (toliau – projektas) sutartį (Komisijos pastebėjimas – abi šalys 2023-07-20 pasirašė sutartį, kuri Agentūroje užregistruota 2023-07-21, reg. Nr. 2023/1-10744) (toliau – Sutartis) ir pagal jos 5.1 papunktį pareiškėja įsipareigojo sukurti naujos pluoštinės sudėties gaminį – kojines iš perdirbtų žaliavų, kurios prisidėtų prie ekologiškesnių tekstilės pramonės sprendimų. Projekto veiklų įgyvendinimo terminas buvo nustatytas nuo 2023-07 iki 2024-07. Sutarties 9.1 papunkčiu pareiškėja atleista nuo pareigos po projekto finansavimo pabaigos teikti ataskaitą, bet 12.1 papunktyje nustatyta pareiga įgyvendinant projektą pateikti Agentūrai dokumentus, įrodančius, kad buvo sukurtas aplinkai palankus produktas (pvz., sukurto produkto nuotrauka, specifikacija, bandymų protokolai (kopijos), kūrimo ataskaita arba jos nuorašas), taip pat dokumentus, įrodančius, kad aplinkai palankus produktas yra įdiegtas (naudojamas) pareiškėjo įmonėje arba įvestas į rinką (pvz., produkto įdiegimo faktą įrodantys dokumentai, tokie kaip sąskaitos faktūros, mokėjimo

dokumentai, sutartys, priėmimo–perdavimo aktai, kiti išlaidas pateisinantys dokumentai, nuorodos į tinklalapius, kita informacija, įrodanti, kad aplinkai palankus produktas yra prieinamas vartotojams).

Pareiškėja, vykdydama Sutartį sukūrė ir į rinką išleido, aplinkai palankų produktą – raštuotas kojines, kurių sudėtyje yra 97 % perdirbtų žaliavų (80 % RBlue yarns (perdirbto plastiko ir perdirbtos medvilnės), 17 % perdirbto poliamido, 3 % Elastane (poliestero)) – tausojantį gamtos išteklius, užtikrinantį atliekų pakartotinį panaudojimą ir perdirbimą (toliau – ir aplinkai palankus produktas) taip, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022-12-23 įsakymu Nr. 4-1200 „Dėl ekonomikos ir inovacijų ministro 2022-07-11 įsakymo Nr. 4-861 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-04-02 „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ papildyto 5 priedo „2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-04-02 „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“ 1 veiklos „efektyvus inovacijų politikos įgyvendinimas ir didesnė inovacijų paklausa, startuolių ekosistemos ir žaliųjų inovacijų plėtra“ 1.2 poveiklės „Skatinti aplinkai palankių produktų arba technologijų sukūrimą ir (ar) diegimą“ projektų finansavimo sąlygų aprašo (toliau – Aprašas) 1.2.1, 2.1.2 papunkčiai.

Sukurtas produktas yra inovatyvus, pažangus, prisidedantis prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto Naujos kartos Lietuvos plano tikslų įgyvendinimo. Nenuginčijama atlikto tyrimo svarbą bei aktualumas – bandyti sukurti beveik kiekvieno planetos gyventojų nešiojamą aksesuarą – kojines su kuo didesne procentuote perdirbtų žaliavų. Pateikta mokslinės literatūros analizė – Aplinkai palankaus produkto „Raštuotų kojinių iš perdirbtų verpalų“ kūrimo ataskaita (toliau – Kūrimo ataskaita) I dalis) atskleidžia, kad medvilnė ir poliesteris – tai patys populiariausi verpalai, naudojami tekstilės pramonėje, o kartu ir verpalai labiausiai teršiantys mūsų planetą. Šis faktas puikiai pagrindžia šių verpalų perdirbimo ir „antro gyvenimo“ suteikimo svarbą. Kadangi mokslinės literatūros apie perdirbtų verpalų panaudojimą mezginiuose yra ypatingai mažai, o apie perdirbto plastiko butelių (rPET) verpalų panaudojimą kojinese apskritai nerasta, pareiškėjo projektinės veiklos, įskaitant atliktus tyrimus, jų pagrindu padarytas išvadas ir sukurtą produktą, yra mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) veiklos, sukuriančios pagrindą ateities tyrimams, kurie tirs perdirbtų verpalų įtaką kojinių kokybės savybėms, o taip pat ir tolimesnėms jų perdirbimo galimybėms.

Pareiškėja įgyvendino šiuos projekto tikslus: sukūrė aplinkai palankų produktą, kurio gamyba užtikrina sunaudojamų žaliavų kiekio mažinimą ne mažesne kaip 97 % verte, t. y. gamyboje panaudojant 97 % perdirbtų žaliavų, taip pat šio produkto gamybai bus sunaudojama mažiau energijos. Pokytis – ne mažiau kaip 5 proc. gamybai sunaudojama mažiau išteklių: CO₂, vandens, chemikalų, energijos, žemės ploto, panaudojamos perdirbtos žaliavos. Sukurtas aplinkai palankus produktas atitinka žiedinės ekonomikos uždavinius ir tikslus ir prisideda prie darnaus vystymosi principų „Atsakingas vartojimas ir gamyba“, „Kova su klimato kaita“ įgyvendinimo.

Agentūra nekvestionuoja paties fakto, jog sukurtas produktas atitinka Sutarties ir projekto reikalavimus, t. y. produkto inovatyvumas ir naudingumas nėra ginčo dalykas. Pareiškėjos įsitikinimu aplinkai palankaus produkto sukūrimas ir jo išleidimas į rinką, atitinkamai ir projekto tikslų pasiekimas yra esminis dalykas, kurio neturėtų paneigti formalūs ir/ar procedūriniai Agentūros įrodinėjami projekto įgyvendinimo trūkumai. Kita vertus, realių procedūrinių trūkumų, sudarančių pagrindą taikyti griežčiausias pasekmes – Sutarties nutraukimą, Agentūra taip pat nepagrindžia.

Sprendime Agentūra nurodė, kad pareiškėja neįvykdė Sutarties 12.1 papunkčio reikalavimų, t. y. nepateikė dokumentų, įrodančių, kad projekto įgyvendinimo metu buvo vykdoma MTEP veikla. Sutarties 12.1 ir Aprašo 2.7.2 papunkčiai numato pareiškėjui reikalavimą pateikti įrodymus, kad aplinkai palankus produktas buvo sukurtas ir kad jis yra įdiegtas pareiškėjo įmonėje arba įvestas į rinką, bet nenumato, reikalavimo pagrįsti MTEP veiklų vykdymą. Plečiamas administracinio pobūdžio nuostatų aiškinimas yra draudžiamas.

Sutarties 12.1 ir Aprašo 2.7.2 papunkčiuose pateikti pavyzdiniai tiek aplinkai palankaus produkto pagaminimo, tiek jo įvedimo į rinką įrodymų sąrašai, t. y. produkto pagaminimą įrodyti galima pvz. jo nuotraukomis, specifikacijomis, bandymų protokolais ir kt.; produkto įvedimą į rinką galima įrodyti pvz.

sąskaitomis- faktūromis, sutartimis, nuorodomis į tinklalapius ir pan. Pareiškėja produkto pagaminimą įrodė ir pagrindė šiais Agentūrai pateiktais dokumentais: 1) sukurto aplinkai palankaus produkto nuotraukomis; 2) sukurto aplinkai palankaus produkto tyrimo (testavimo) ataskaita (toliau – Tyrimų ataskaita); 3) sukurto aplinkai palankaus produkto gaminio kortele, kurioje pateiktos gaminio specifikacijos; 4) sukurto aplinkai palankaus produkto bandymų protokolais. Pareiškėja produkto įvedimą į rinką pagrindė pateikdamas nuorodą į elektroninės parduotuvės svetainę (<https://jaukumoprieskoniai.lt/collections/kojines-su-uzrasais/products/kojines>), kurioje ši produktą galima įsigyti.

Agentūra nenurodė konkrečių trūkumų dėl pateiktų dokumentų, jų nepakankamumo, ar nepateiktų konkrečių dokumentų, nurodytų Sutarties 12.1 papunktyje. Pareiškėja tik gavusi Sprendimą sužinojo, kad yra netinkamai vykdomas/neįvykdytas Sutarties 12.1 papunktis.

Pareiškėjos atstovė el. paštu kreipėsi į Agentūrą prašydama pateikti reikalavimus Sutarties 12.1 papunkčio įvykdymui, tačiau aiškių gairių ir reikalavimų Agentūra nepateikė, t. y. neįvykdė Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-22 įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ patvirtintų Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 27.2. papunktyje jai nustatytos pareigos teikti pareiškėjui informaciją, reikalingą tinkamam ir veiksmingam projekto įgyvendinimui užtikrinti.

Pareiškėja Sutarties 12.1 ir Aprašo 2.7.2 papunkčių reikalavimus įvykdė – įrodymus, patvirtinančius aplinkai palankaus produkto sukūrimą ir išleidimą į rinką Agentūrai pateikė, tuo tarpu Sutarties 12.1 papunktyje nenumatytas reikalavimas detalizuoti MTEP veiklų vykdymą. Todėl nepagrįstas Sprendimo argumentas, kad pareiškėja pažeidė Sutarties 12.1 papunktį, įpareigojanti pareiškėją pagrįsti MTEP veiklų vykdymą.

Kitas Sprendimo argumentas yra tai, kad neva pareiškėja imitavo projekto veiklas, nes aplinkai palankų produktą buvo sukūrusi dar iki projekto įgyvendinimo plano (toliau – PIP) parengimo. Tą įrodo gaminio kortelės data – 2021-02-17, taip pat paaiškinimuose patikti duomenys, kad bus sukurtos kojines iš verpalų, kurių 97 % sudaro perdirbtos žaliavos (t. y. iš anksto žinomas veiklų rezultatas).

Pareiškėja paaiškino, jog teikiant Agentūrai gaminio kortelę buvo padaryta techninio pobūdžio klaida, t. y. gaminio kortelę su gaminio išmatavimais parengė ir pareiškėjui atsiuntė gamintojas UAB „Vegateksa“ (toliau – Gamintojas), kuris gaminio kortelę parengė ant seno šablono su sena data. Pareiškėja šios techninio pobūdžio klaidos nepastebėjo ir gaminio kortelę su joje nurodyta neteisinga (kelių metų senumo) data išsiuntė Agentūrai. Techninę klaidą, tuo pačiu gaminio sukūrimą projekto vykdymo laikotarpiu įrodo: Kūrimo ataskaita, bandymo protokolai, verpalų bandymams atlikti įsigijimo ir pajamavimo dokumentai, bandomųjų kuriamo aplinkai palankaus produkto versijų priėmimo-perdavimo aktai, l. e. p. pareigas ėjusios pareiškėjos direktorės 2023-12-06 pasirašyta veiklų ataskaita, tyrėjų darbo laiko tabeliai ir kt. Papildomai pareiškėja ginčo nagrinėjimui teikia Gamintojo paaiškinimą dėl padarytos techninės klaidos gaminio kortelės parengimui panaudojant šabloną su sena data.

Rengiant ataskaitą rezultatas buvo ne aiškus, o prognozuojamas remiantis projekto įgyvendinimo metu atliktų testavimų duomenimis. Iš anksto nebuvo žinoma, kokia maksimali perdirbtų žaliavų panaudojimo procentuotė yra galima siekiant sukurti tvarų, kokybišką ir pagal paskirtį naudotiną aplinkai palankų produktą, tam ir buvo eksperimentuojama su audinio sudėtimi, atliekant testavimus. Procesas buvo paremtas tiek fundamentiniais, tiek taikomaisiais tyrimais. Be to, Tyrimų ataskaita buvo rengiama ne projekto pradžioje, o jau turint (sukūrus) aplinkai palankaus produkto pavyzdį ir jį testuojant (bandymų protokoluose pateikti skalbimo atsparumo, oro pralaidumo, elastingumo ir dilimo testai, įrodo, kad galutiniai parametrai nebuvo iš anksto žinomi). Šios aplinkybės paneigia Agentūros teiginį, kad aplinkai palankaus produkto sudėtis buvo žinoma jau projekto pradžioje.

Sprendimo teiginys, jog pareiškėjos įgyvendintas projektas neatitiko Taisyklių 2 priedo 1.2, 3.1. papunkčio reikalavimų yra nepagrįstas, abstraktus, nesuprantamas, nemotyvuotas, jame nenurodyta, kokiems konkrečiai reikalavimams turėjo atitikti, tačiau neatitiko projektas ir dėl kokių priežasčių Agentūros pozicija dėl jo atitikimo Taisyklių 2 priedo 1.2 ir 3.1 papunkčiams pasikeitė (kokiems šių normų veikloms/tikslams projekto atitikimas vertintas ir pripažintas skiriant finansavimą ir kurių konkrečių finansavimo skyrimo metu pripažintų veiklų ar tikslų pareiškėja neišpildė). Administracinio

akto neatitikimas imperatyviems Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio reikalavimams yra esminis jo trūkumas, sudarantis pagrindą tokį sprendimą panaikinti.

Jei projektas nebūtų atitikęs minėtų reikalavimų ir kriterijų, dėl jo įgyvendinimo nebūtų sudaryta Sutartis ir jam nebūtų skirtas finansavimas. Taisyklių 2 priedas numato projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašą ir jų vertinimo metodiką, t. y. apibrėžia kriterijus, pagal kuriuos sprendžiama ar projektas atitinka paramos skyrimo kriterijus ar ne. Taisyklių 70 punkte numatyta, kad tuo atveju, jei PĮP neatitinka bent vieno Apraše ar Gairėse nustatyto reikalavimo, projekto bendrųjų arba specialiųjų atrankos kriterijų, PĮP yra atmetamas. Tai, jog pareiškėjos įgyvendintam projektui buvo skirtas finansavimas, įrodo, kad Taisyklių 2 priedo 1.2, 3.1 papunkčių kriterijus ji atitiko.

Projektui atitikus Aprašo 2.1 papunktyje numatytą veiklą – aplinkai palankaus produkto kūrimas bei 2.1.2 papunkčio poveiklę – aplinkai palankaus produkto sukūrimas ir įvedimas į rinką, jis atitiko ir Taisyklių 2 priedo 1.2 papunktį. Agentūra Sprendime nepateikė argumentų, kad sukurtas aplinkai palankus produktas neatitiktų Aprašo 1.2.1 papunktyje pateikto aplinkai palankaus produkto apibrėžimo. Projektas taip pat atitiko Taisyklių 2 priedo 3.1 papunktį, kadangi jo tikslai ir veiklos visiškai atitinka Naujos kartos Lietuva plano tikslus, susijusius su Žaliaja pertvarka (žiedinės ekonomikos skatinimu) bei MTEP ir inovacijų skatinimu – tvarios, tausiau išteklius naudojančios, ekologiškesnės veiklos skatinimo.

Sprendime nurodyta, kad pareiškėja projekto įgyvendinimo laikotarpiu nevykdė MTEP veiklų, pateikta tyrimų ataskaita pagrindžia tik standartinių įprastinių veiklų, kurios nėra pripažįstamos MTEP, vykdymą. Su tokia pozicija pareiškėjas nesutinka. Pagal Aprašo 2.1.2 papunktį pareiškėjo veiklai buvo keliamas reikalavimas: aplinkai palankių produktų sukūrimas arba esminis patobulinimas ir įdiegimas (naudojimas) pareiškėjo įmonėje arba įvedimas į rinką (projekto metu vykdant bent vieno MTEP etapo pagal Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašą veiklą).

Dėl to, kad Aprašo 1.2.1 papunkčio kriterijus atitinkantis aplinkai palankus produktas buvo sukurtas ginčo nėra. Tam, kad veikla būtų pripažinta MTEP, ji turi atitikti *Frascati* vadovo penkis kriterijus, tame tarpe perduodamumo ir (arba) atkuriamumo (V). Atitiktį šiam kriterijui pagrindžia Agentūrai pateikta gaminio kortelė, kurioje yra užfiksuotos sukurtos žinios apie audinio sudėtį, Kūrimo ataskaita, kurioje aprašyti audinio sukūrimo etapai ir technologijos (gaminys bus patentuojamas, su jo techninėmis specifikacijomis turės galimybę susipažinti kiti suinteresuoti subjektai ir panaudoti atkūrimui, patvirtinimui/paneigimui, patikrinimui), bandymų protokolai FMC-144-1124, FMC-145-1124 ir FMC-147-1124, kurie įrodo, kad tyrimų metodikos yra aiškiai aprašytos ir gali būti pakartotos kituose tyrimuose ar gamybos procesuose. Projekto veiklos atitiko ir kitus *Frascati* kriterijus, t. y. naujumo ir kūrybiškumo kriterijų (I): buvo eksperimentuojama su perdirbtų medžiagų deriniais, tokiais kaip REarth+Lycra, REarth+Core, RBlue+Lycra, deriniai buvo testuojami įvairiomis sąlygomis. Projekto metu buvo kuriamos naujos medžiagų kombinacijos; aplinkai palankaus produkto kūrimo veiklos atitiko sistemingumo kriterijų (IV): bandymai vyko remiantis nuosekliai parengta metodika, kurioje iš anksto buvo nustatyti vertinimo parametrai (oro laidumas, skalbimo atsparumas, medžiagos ilgaamžiškumas). Tai rodo, kad veiklos buvo vykdomos planingai ir pagal tyrimų standartus.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-06-06 nutarimu Nr. 650 patvirtinto Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašo 4 punkte (redakcija, galiojanti nuo 2022-04-01) (toliau – MTEP aprašas) išskiriami MTEP etapai ir įgyvendinant projektą buvo atliktos veiklos pagal šiuos MTEP etapus: MTEP 1 – fundamentinių žinių įgijimas, MTEP 2 – žinių taikymo koncepcijos įgyvendinimas, MTEP 3 – koncepcijos įgyvendinamumo patvirtinimas; MTEP 4, 5 – prototipo kūrimas ir testavimas, patikrinimas imituojant realias sąlygas, MTEP 6 – prototipo kūrimas ir eksperimentavimas, MTEP 8 – bandomosios partijos gamyba.

Kauno technologijų universitete (toliau – KTU) taikant skirtingas tyrimų metodikas buvo atlikti net 3 mokslinio pobūdžio tyrimai dėl sukurtos audinio (aplinkai palankaus produkto) techninių charakteristikų ir tinkamumo nustatymo. Tyrimai buvo inicijuoti dar projekto vykdymo laikotarpiu, tačiau jų trukmė užsitęsė dėl laboratorijų užimtumo bei dėl pačių produkto savybių (aukšto atsparumo lygio), todėl protokolų parengimas jau pasibaigus projekto įgyvendinimo laikotarpiui, nepaneigia MTEP veiklų vykdymo, kadangi protokolų duomenys atskleidžia savalaikį MTEP veiklų vykdymą, o laboratorinių bandymų rezultatai papildomai patvirtina, kad yra sukurtas optimalios sudėties aplinkai

palankus produktas. Paaiškinimai dėl veiklų atitikimo MTEP reikalavimams Agentūrai buvo pateikti 2024-12-16, tačiau Agentūra jų tinkamai neįvertino.

Pagal Lietuvos Respublikos Ekonomikos ir inovacijų 2019-07-08 ministro įsakymu Nr. 4-409 patvirtintos Vykdomos eksperimentinės plėtros vertinimo metodikos (toliau – Metodika) 4 punktą įgyvendinanti institucija, gavusi paraišką finansuoti arba prašymą įvertinti TMT, EP ir (arba) inovacijų projektą, pasitelkia ekspertus arba vertintojus įvertinti, ar įgyvendinamo, planuojamo įgyvendinti arba įgyvendinto projekto veiklos atitinka TMT, EP ir (arba) inovacijoms keliamus reikalavimus. Pagal Metodikos 5.3, 6.2 papunkčius projektų veiklų atitikties MTEP veiklos vertinimą gali atlikti tik specialūs subjektai (pasitelkiami nešališki vertintojai (iki 3), turintys aukštąjį išsilavinimą (magistro kvalifikacinį laipsnį) ir ne mažesnę kaip 2 metų patirtį įgyvendinant arba vertinant TMT ir (arba) EP, ir (arba) inovacijų projektus. Pareiškėjos įvykdyto projekto veiklų atitikimo MTEP vertinimas atliktas nebuvo arba apie tai pareiškėja nebuvo informuota. Agentūros darbuotoja, vertinusi galutinę veiklos ataskaitą, pateikė subjektyvią nuomonę dėl veiklų neatitikimo MTEP (teisės aktus atitinkanti išvada nebuvo parengta). Pareiškėjos veiklų atitikimo MTEP vertinimas neatitiko Metodikos reikalavimų ir tokį vertinimą (galimai) atliko Metodikos reikalavimų neatitinkantis asmuo – Agentūros darbuotoja, viršydama savo kompetenciją. Tai patvirtina skundžiamo Sprendimo neteisėtumą.

Sutarties nutraukimo trys pagrindai yra nurodyti Taisyklių 116 punkte, tačiau Sprendime teisinis pagrindas nenurodytas. Iš Agentūros pranešimo apie pradedamą Sutarties nutraukimo procedūrą matyti, kad Sutarties nutraukimas yra inicijuotas Taisyklių 116.2 papunkčio pagrindu, t. y. dėl tariamo Sutarties nevykdymo. Pareiškėja visas Sutarties sąlygas įvykdė, todėl darytina išvada, kad Agentūra nutraukė Sutartį ne tik nenurodydama teisinio pagrindo, bet tokiam iš viso neegzistuojant. Toks sprendimas neatitinka VAĮ 10 straipsnio reikalavimų ir yra neteisėtas. Panaikinus Sprendimą, turi būti panaikintas ir išvestinis sprendimas dėl lėšų grąžinimo, kuris taip pat neatitinka VAĮ 10 straipsnio reikalavimų.

Pareiškėjos atstovė papildomai paaiškino, jog atsakovė atsiliepime pateikė parduodamų panašaus dizaino kojinių sudėties aprašymą el. parduotuvės nuorodą (https://www.ukai.eu/product/sandy_tangle/) sąmoningai nukirpdama ginčui aktualius duomenis apie skirtingą produkto sudėtį.

Taip pat byloje pateikiamas pareiškėjos atstovės ir atsakovės susirašinėjimas el. paštu dėl duomenų pateikimo, t. y. atsakovei buvo pateiktas pajamavimo aktas, įrodantis, kad vėralai, iš kurių buvo gaminamas projekto dalykas, buvo pajamuotas pareiškėjos, taip pagrindžiant, kad tiek įgyvendinant projektą įsigytos medžiagos, tiek iš jų pagaminti produktai buvo pareiškėjos nuosavybė. El. laišku be kita ko buvo atsakyta į atsakovės Paklausimą². Su skundu pateiktas Priėmimo – perdavimo aktas buvo atspausdintas iš kompiuterio ir pasirašytas tik tiekėjo, per klaidą Komisijai pateiktas be pareiškėjos parašų. Pastebėjus klaidą, į bylą teikiamas abiejų šalių pasirašytas aktas iš pareiškėjos buhalterijos.

Pareiškėjos įgaliota atstovė Komisijos posėdyje palaikė skundą, paaiškino skundo argumentus. Pareiškėjos įgaliotos atstovės prašymu Komisijos posėdyje apklausta liudytoja (duomenys neskelbtini), atsakė į klausimus dėl projekto dokumentų rengtų ir teiktų atsakovei.

Agentūra prašo Komisijos pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, jog pareiškėja Agentūrai 2023-02-22 pateikė vertinimui PĮP. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-06-23 įsakymu Nr. 4 – 334 „Dėl finansavimo skyrimo“ poveiklę „Skatinti aplinkai palankių produktų arba technologijų sukūrimą ir (ar) diegimą“ projektui buvo skirtos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – EGADP) lėšos ir Agentūra su pareiškėja 2023-07-20 sudarė Sutartį. Pareiškėja 2024-08-13 pateikė projekto galutinę veiklos ataskaitą (toliau – GVA), kurią įvertinusi, atsakovė pareiškėjai 2024-09-23 išsiuntė paklausimą „Dėl projekto Nr. 02-006-K-0008 veiklos ataskaitos Nr. 005 vertinimo“ (toliau – Paklausimas¹), kuriuo prašė pateikti paaiškinimus dėl projekto metu sukurto produkto. Pareiškėja atsakymus bei papildomus dokumentus Agentūrai pateikė 2024-09-25 (toliau – Atsakymas¹). Agentūra 2024-10-09 pareiškėjai išsiuntė papildomą paklausimą „Dėl projekto Nr. 02-006-K-0008 veiklos ataskaitos Nr. 005 vertinimo (papildomi klausimai)“ (toliau – Paklausimas²), į kurį pareiškėja atsakė 2024-11-13 (toliau – Atsakymas²). Atsakovė, įvertinusi paaiškinimus bei papildomus dokumentus, nustatė, kad pareiškėja, neįgyvendino Sutarties sąlygų, todėl inicijavo Sutarties nutraukimą, apie tai informuodama pareiškėją 2024-12-11 raštu Nr. 2024/2-15928

„Dėl projekto Nr. 02-006-K-0008 sutarties nutraukimo“ (Komisijos patikslinimas – pagal šio rašto metaduomenis, raštas pasirašytas ir užregistruotas 2024-12-10) (toliau – 2024-12-10 raštas), kuriame išdėstė aplinkybes dėl kurių inicijuojamas Sutarties nutraukimas ir nurodė 10 d. d. terminą paaiškinimams pateikti. Į šį raštą pareiškėja atsakė 2024-12-16 raštu „Dėl projekto Nr. 02-006-K-0008 sutarties nutraukimo“ (toliau – 2024-12-16 raštas). Įvertinusi pareiškėjos paaiškinimus, Agentūra 2025-01-30 priėmė Sprendimą.

Pareiškėja su Atsakymu 2 į Paklausimą Nr. 2 pateikė dokumentą „Gaminio kortelė“ kurio data 2021-02-17, patvirtina, kad produktas – kojinės iš perdirbtų medžiagų – buvo sukurtas dar iki PIP pateikimo dienos. Pareiškėja 2024-12-16 rašte teigė, kad rengiant gaminio kortelę įvyko klaida ir kortelė buvo parengta ant seno šablono, tačiau atsakovė vertinimo metu internetiniame tinklapyje https://www.ukai.eu/product/sandy_tangle/ pastebėjo, kad pagal paliktą vartotojų įvertinimą apie gaminį identiško dizaino gaminiu yra prekiaujama ne vėliau kaip nuo 2022-01-01. Analogiško dizaino kojinės jau buvo sukurtos iki projekto įgyvendinimo pradžios, dėl to atsakovė, vertindama atitiktį Sutarties 12.1 papunkčiui negalėjo vadovautis vien gaminio nuotraukomis. Gaminio kortelės data – 2021-02-17 yra ankstesnė už projekto veiklų įgyvendinimo pradžią ir ji taip pat neįrodo, kad projekto įgyvendinimo metu buvo sukurtas aplinkai palankus produktas. Produkto Tyrimų ataskaita, pateikta su Atsakymu 1 neturi datos t. y. neaišku kada ji parengta, taip pat nepasirašyta ataskaitą parengusio asmens. Bandymų protokolai, kuriais pareiškėja grindžia aplinkai palankaus produkto sukūrimą, parengti jau po projekto įgyvendinimo laikotarpio. Taigi, atsakovė pagrįstai Sprendime konstatavo, kad projekto įgyvendinimo metu nebuvo sukurtas aplinkai palankus produktas.

Dėl MTEP veiklų vykdymo atsakovė paaiškino, jog Aprašo 2.1.2 papunkčio nuostata reikalauja, kad pareiškėjai pateiktą PIP pagal veiklą, įgyvendindami projektus atliktų MTEP. Pagal *Frascati* vadovo 2.7 papunktį MTEP turi atitikti penkis kriterijus, t. y. veikla turi būti: nauja (originali); kūrybiška; neapibrėžta; sisteminga; perduodama ir (arba) atkartojama. Pareiškėja atitiktį šiems kriterijams grindžia jau po projekto veiklų pabaigos parengtais bandymų protokolais FMC-144-1124, FMC-145-1124 ir FMC-147-1124. Sutarties 6.2 papunktyje nustatyta projekto veiklų vykdymo pabaiga – 2024-07-28. Bandymų protokolai buvo parengti jau po projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos, todėl atsakovė pagrįstai jų nevertino, o juos vertindama atsakovė pažeistų Taisyklių 5.1 papunktyje nustatytą lygiateisiškumo principą, nes tokiu atveju atsakovė būtų pratęsusi projekto įgyvendinimo terminą. Pareiškėjos pateikta Tyrimų ataskaita neįrodo, kad projekto metu buvo vykdoma MTEP veikla, nes joje aprašyti veiksmai – kojinių skalbimas ir kojinių pokyčių po skalbimo stebėjimas yra standartinė procedūra, įprastas tyrimas, bet ne MTEP veikla. Aprašyta veikla neatitinka *Frascati* vadove numatytų privalomų kriterijų – veikla nėra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (nėra kūrybiška), aprašytai veiklai (kojinių skalbimui ir tokių pokyčių, kaip pumpuravimasis, atsparumas dilimui ir pan. stebėjimui) nėra būtinas tyrėjų dalyvavimas. Aprašyta veikla taip pat neatitinka neapibrėžtumo, sistemingumo kriterijų. Pažymėtina, kad Tyrimų ataskaitoje nurodyta, kad projekto metu kuriamas audinys bus 97 proc. iš perdirbtų medžiagų (medvilnės, poliamido, poliesterio), tai tik patvirtina, kad jau projekto pradžioje buvo aišku, iš ko bus pagamintas galutinis produktas, kas rodo arba tai, kad gamins jau buvo sukurtas, o projekto veiklos tik imituojamos, arba įrodo, jog minėtos veiklos neatitinka vieno iš *Frascati* vadove numatytų privalomo MTEP kriterijaus – neapibrėžtumo, kuris reiškia tai, jog veikla turi būti tokia, kurios galutiniai rezultatai nėra aiškūs.

Dėl projekto (ne)atitikimo Taisyklių 2 priedo „Projekto bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 1.2, 3.1 papunkčių reikalavimams atsakovė paaiškino, jog pagal Taisyklių 48 punktą visą projekto įgyvendinimo laikotarpį projektas turi atitikti projektų bendruosius atrankos kriterijus, todėl projektui neatitinkant bet vieno bendrojo atrankos kriterijaus projekto įgyvendinimo metu, atsakovė turi pareigą konstatuoti sutarties sąlygų nevykdymą ir inicijuoti sutarties nutraukimą. Sprendime atsakovė nurodė, jog pareiškėja nepagrindė, jog projekto įgyvendinimo metu sukūrė aplinkai palankų produktą (neatitiktis Taisyklių 2 priedo 1.2 papunkčiui) bei nepasiekė projekto rezultato ir neprisidėjo prie Plano „Naujos kartos Lietuva“ (Komisijos patikslinimas – Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“, patvirtintas 2021-07-28 Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (toliau – Planas „Naujos kartos Lietuva“) įgyvendinimo (neatitiktis Taisyklių 2 priedo 3.1 papunkčiui).

Pareiškėja skunde kvestionuoja projekto veiklų vertinimą atlikusios vertintojos kompetenciją ir nurodo, kad vertintoja neatitinka Metodikos reikalavimų. Pagal Metodikos 1 punkto nuostatas Metodika taikoma PĮP vertinimo metu. Terminas „vertintojas“ naudojamas tik Taisyklių 3 skirsnyje „PĮP vertinimas“. Šiuo atveju atsakovė atliko pareiškėjos GVA vertinimą, tame tarpe ar projekto įgyvendinimas atitinka Sutarties nuostatas, t. y. visiškai kitą administracinę procedūrą. Sprendimo rengėja (projektą administravusi Agentūros darbuotoja) (duomenys neskelbtini), turi daugiau nei 3 metų patirtį vertinant MTEP projektus, ji yra įgijusi aukštąjį išsilavinimą (magistro kvalifikacinį laipsnį).

Sprendimas pagrįstas aktualiomis teisės aktų nuostatomis, jame pateikta motyvacija ir pagrindimas. Sprendimas atitinka jam keliamus reikalavimus, todėl yra teisėtas, pagrįstas.

Papildomai atsakovė paaiškino, jog grąžintinių lėšų formoje nurodyta, kad sprendimo grąžinti lėšas pagrindas yra sprendimas dėl sutarties nutraukimo. Toks sprendimas priimamas pagal Taisyklių 117 punktą. Pareiškėja neginčija pačio grąžintinių lėšų apskaičiavimo, todėl atsakovė laiko, kad sprendimas dėl lėšų grąžinimo nėra ginčo objektas.

Sprendimas pareiškėjai buvo išsiųstas per INVESTIS sistemą, kaip tai numatyta Taisyklių 8 punkte ir šiam sprendimui suteiktas Nr. INV-79579. Pagal Taisyklių 10 punktą duomenų ar informacijos pateikimas per INVESTIS ar DMS prilyginamas pasirašytam duomenų ar informacijos pateikimui dokumente.

Paklausimas1 atsakovės dokumentų valdymo sistemoje registruotas 2024-09-02 (reg. Nr. 2024/2-10694), Paklausimas2 registruotas 2024-10-10 (reg. Nr. 2024/2-12556).

Pareiškėja skunde nurodė, jog atitiktį Sutarties 12.1 papunkčiui pagrindė aplinkai palankaus produkto-kojinių nuotraukomis. Agentūrai pateiktame internetiniame puslapyje esanti informacija patvirtina, kad analogiško dizaino kojines jau buvo sukurtos iki projekto įgyvendinimo pradžios, dėl to atsakovė, vertindama atitiktį Sutarties 12.1 papunkčiui negalėjo vadovautis vien gaminio nuotraukomis.

Komisijos posėdyje atsakovės įgalioti atstovai paaiškino atsiliepime išdėstytą poziciją, prašė skundą atmesti kaip nepagrėstą.

Skundas tenkintinas iš dalies

Ginčas tarp šalių kilo dėl Agentūros priimto Sprendimo nutraukti Sutartį bei sprendimo, kuriuo nuspręsta susigrąžinti išmokėtas finansavimo lėšas, teisėtumo.

Iš byloje esančių dokumentų ir juose pateikiamų duomenų nustatyta, kad pareiškėja su Agentūra 2023-07-20 sudarė Sutartį. Projekto aprašymo dalyje nurodyta, jog projektu numatoma sukurti naujos pluoštinės sudėties gaminį – kojines iš perdirbtų žaliavų, kurios prisidėtų prie ekologiškesnių tekstilės pramonės sprendimų. Projekto tikslas – skatinti aplinkai palankių produktų sukūrimą ir diegimą. Projekto veiklų vykdymo pradžios data yra Sutarties įsigaliojimo data, o pabaiga – 2024-07-28.

Sutarties 12.1 papunktyje numatytos papildomos sąlygos, taikomos projekto įgyvendinimo metu (iki projekto įgyvendinimo pabaigos) – įgyvendinant projektus pagal 2.1.2 poveiklę – dokumentai, įrodantys, kad buvo sukurtas (arba iš esmės patobulintas) aplinkai palankus produktas (pvz., sukurto produkto nuotrauka, specifikacija, bandymų protokolai (kopijos), kūrimo ataskaita arba jos nuorašas), taip pat dokumentai, įrodantys, kad aplinkai palankus produktas yra įdiegtas (naudojamas) pareiškėjo įmonėje arba įvestas į rinką (pvz., produkto įdiegimo faktą įrodantys dokumentai, tokie kaip sąskaitos faktūros, mokėjimo dokumentai, sutartys, priėmimo–perdavimo aktai, kiti išlaidas pateisinantys dokumentai, nuorodos į tinklalapius, kita informacija, įrodanti, kad aplinkai palankus produktas yra prieinamas vartotojams). Pagal Sutarties 14.1 papunktį Sutartis įsigalioja, kai ją pasirašo šalys, ir galioja tol, kol šalys įvykdo visus savo įsipareigojimus pagal Sutartį arba Sutartis nutraukiama.

Agentūra pareiškėjai pateikė Paklausimą1, kuriuo, be kita ko, prašė pateikti sukurto galutinio gaminio nuotraukas, dokumentus, įrodančius, kad įsigijo atitinkamus siūlus/verpalus, reikalingus kojinių gamybai, taip pat pagrįsti sukurto produkto naujumą ir originalumą bei detalizuoti, kaip įgyvendinant projektą buvo vykdoma MTEP veikla, nurodant, kokias veiklas ir kaip vykdė pagal MTEP etapus, vadovaujantis MTEP aprašu, o taip pat pateikti informaciją, kuo sukurtas produktas skiriasi nuo rinkoje jau egzistuojančių gaminių, kurie parduodami elektroninėje parduotuvėje www.ukai.eu bei pateikti savo

internetinės parduotuvės nuorodą, kurioje yra prekiaujama sukurtu gaminiu ir dokumentus, pagrindžiančiu, kad pareiškėja sukūrė medžiagos prototipą.

Pareiškėja 2024-09-25 Atsakyme1 į Paklausimą1 nurodė, jog kojinių gamybą vykdė Gamintojas, naudojant apskrito diametro SANGIACOMO mezgimo mašiną ir perdirbtus pluoštus. Procesas apėmė perdirbtų verpalų ir elastano derinimą. Gamybos procesui vadovavo (duomenys neskelbtini), kaip specialistė su ilgamete patirtimi (toliau – ir Specialistė). Projekto tikslas buvo sukurti tvarias kojines, pagamintas iš 97% perdirbtų medžiagų. Nors išvaizda gali būti panaši į rinkoje esančius gaminius, pagrindinis dėmesys buvo skiriamas tvariai sudėčiai, o ne dizaino kūrimui. Specialistė, kaip ekspertė, kūrė inovatyvią sudėtį, kuri prisideda prie žiedinės ekonomikos principų. Siekiant įgyvendinti šį projektą, buvo atliktos šios veiklos pagal TPL etapus: TPL 4 – komponentų ir jų sąveikos tyrimai: pradėti įvairių perdirbtų medžiagų derinių tyrimai, įskaitant perdirbtą medvilnę, RPET ir perdirbtą poliamidą. Analizuota, kaip šios medžiagos veikia galutinį produktą, atliekant fizinius ir cheminius tyrimus. Rezultatas – sukurta optimaliausių sudedamųjų dalių sudėtis; TPL 5 – prototipo kūrimas ir eksperimentavimas: sukurti pirmieji kojinių prototipai iš perdirbtų medžiagų, atlikti eksperimentiniai tyrimai, įskaitant skalbimo, dėvėjimo ir drėgmės išgarinimo testus. Rezultatas – patvirtinti prototipai ir išrinkta geriausia medžiagų sudėtis; TPL 6 – galutinio prototipo tobulinimas ir išsamus testavimas: patobulinti kojinių prototipai, atlikti papildomi tyrimai, siekiant užtikrinti, kad produktas atitinka visus techninius ir tvarumo reikalavimus. Buvo vertinamos įvairios kojinių sudėčių procentuotės, kad kojine gautųsi pakankamo storio, nešiotųsi ir skalbtųsi kokybiškai. Rezultatas – patvirtintas galutinis prototipas, atitinkantis tvarumo ir techninius reikalavimus; TPL 7 – produktų validavimas realiomis sąlygomis: galutiniai gaminiai testuojami realiomis sąlygomis – kasdieniniame naudojime, siekiant įvertinti jų tinkamumą ir patvarumą. Vartotojų grupės pateikė grįžtamąjį ryšį apie komfortą ir ilgaamžiškumą. Rezultatas – produktas patvirtintas vartotojų realiomis naudojimo sąlygomis; TPL 8 – masinės gamybos paruošimas: paruošti gamybos procesai, nustatytos gamybos technologijos, vykdomas pirmasis gamybos etapas. Atliekamas procesų optimizavimas, siekiant užtikrinti produkto kokybę rinkoje. Rezultatas – produkto gamyba pritaikyta masinei gamybai; TPL 9 – komercializacija: produktas sėkmingai išleistas į rinką, jis pateiktas pareiškėjos internetinėje parduotuvėje (https://jaukumoprieskoniai.lt/products/kojines?_pos=1&_sid=78a61c647&_ss=r) ir yra gaminamas pateikus išankstinį užsakymą. Rezultatas – produktas sėkmingai komercializuotas.

Buvo dar vertinama, atliekant tyrimus: a) nusidažymo atsparumas skalbimui; b) spalvos atsparumas vandeniui; c) spalvos atsparumas prakaitui ir trinčiai; d) megztinės medžiagos paviršinis tankis; e) megztinės medžiagos tankumas; f) megztinės medžiagos pumpuravimasis, g) megztinės medžiagos atsparumas dilinimui; h) megztinės medžiagos laidumas orui; i) megztnių medžiagų matmenų pokytis.

Prie atsakymo pareiškėja pridėjo galutinio gaminio nuotraukas, siūlų ir verpalų pirkimo dokumentus.

Agentūra 2024-10-09 Paklausimu2 pareiškėjos prašė, be kita ko, pateikti visus Atsakyme1 paminėtus dokumentus (tyrimų dokumentaciją, bandymų protokolus, vartotojų grupės atliktų bandymų rezultatų dokumentus).

Pareiškėja pateikė 2025-11-13 Atsakymą2, kuriame nurodė, jog prideda dokumentus, kuriuos sudaro: tyrimų dokumentacija (pagrindiniai tyrimų rezultatai, įskaitant įvairių perdirbtų medžiagų derinių savybių vertinimą. Tyrimo metu atlikti bandymai, naudojant perdirbtą medvilnę, RPET ir perdirbtą poliamidą, apima kiekvieno derinio cheminius ir fizinius testus. Pateikiami duomenys leidžia atsekti, kaip buvo sukurta optimaliausia kojinių sudėtis, atitinkanti projekto keliamus reikalavimus); bandymų protokolai (juose aprašyta, kaip buvo atliekami eksperimentiniai tyrimai su pirmosiomis kojinių prototipo versijomis, taip pat skalbimo, dėvėjimo ir drėgmės išgarinimo testai. Dokumentai apima nuoseklų bandymų eigos aprašymą, siekiant užtikrinti proceso skaidrumą ir rezultatų atkartojamumą; vartotojų grupės bandymų rezultatai (vertinamas prototipų komfortas, ilgaamžiškumas ir kiti esminiai kriterijai po testavimo realiomis naudojimo sąlygomis). Taip pat komforto vertinimas, ilgaamžiškumo ir patvarumo įvertinimas, drėgmės reguliavimas ir oro pralaidumas, grįžtamasis ryšys ir tobulinimai. Gaminio kortelėje pateikiama informacija apie gamybos procesą, naudojant SANGIACOMO mezgimo mašiną, skirtą perdirbtų pluoštų integravimui su elastanu, naudojamas

medžiagas (kojinės mezgamos iš „rBLUE“ perdirbtos medžiagos ir perdirbtos medvilnės mišinio su elastanu). Taip pat kortelėje pateikiami duomenys apie mezgamo ir galutinio gaminio matmenis bei svorius, įskaitant toleranciją $\pm 5\%$, kuri užtikrina gamybos tikslumą ir pakartojamumą. Specialistė prižiūrėjo vartotojų grupių bandymus ir užtikrina grįžtamojo ryšio analizę.

Prie šio atsakymo pareiškėja pridėjo: gaminio kortelę, kurioje, be kita ko, nurodyta – (duomenys neskelbtini), Moteriškos ir vyriškos kojinės, 2021-02-17, Art. 34410; kojinių nuotraukas; KTU Mechanikos inžinerijos ir dizaino fakulteto (toliau – MID fakultetas) 2024-10-31 Bandymų protokolą Nr. FMC-144-11/24 (toliau – Protokolas1), kuriame nurodyta užsakymo (2024-10-16) ir atlikimo (2024-10-30) datos; 2024-11-08 Bandymų protokolą Nr. FMC-145-11/24 (toliau – Protokolas2), kuriame nurodyta užsakymo (2024-10-16) ir atlikimo (2024-11-08) datos.

Pareiškėja Agentūrai pateikė 2024-11-05 GVA, kurioje nurodė aplinkai palankaus produkto kūrimo pabaigos datą – 2024-07-28, tinkamų finansuoti išlaidų sumą – 22 330,24 Eur, grafoje „Sutartyje numatyti horizontalieji principai (toliau – HP) ir Chartijos nuostatai, nurodė, kad darnaus vystymosi, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą ir Inovatyvumo (kūrybingumo) principų įgyvendinimo būseną – vykdomi.

Agentūra 2024-12-11 pareiškėjai pateikė 2024-12-10 raštą, kuriame nurodė, atlikusi GVA bei papildomai pateiktų dokumentų patikrą, nustatė, kad įgyvendinant projektą nebuvo įgyvendinta Sutarties 12.1 papunktyje nurodyta sąlyga, nebuvo pateikti dokumentai, įrodantys, kad projekto įgyvendinimo metu buvo sukurtas ar iš esmės patobulintas aplinkai palankus produktas. Su Atsakymu2 pateikto dokumento „Gaminio kortelė“ data yra 2021-02-17, todėl vertinama, kad produktas – kojinės iš perdirbtų medžiagų – buvo sukurtas dar iki PĮP pateikimo dienos. Pareiškėja nei su GVA, nei Atsakymu1 ir Atsakymu2 nepagrindė, kokios MTEP veiklos buvo vykdomos projekto įgyvendinimo laikotarpiu (2023-07-20 – 2024-07-28). Nepateiktas nei vienas dokumentas, įrodantis, kad vykdė PĮP ir PĮP prieduose numatytas veiklas. Nepateiktos tyrimų ataskaitos, bandymų protokolai ir kiti dokumentai, kurie įrodytų kartu su GVA bei Atsakymu1 nurodytų MTEP veiklų atlikimą (pvz., įvairių perdirbtų medžiagų derinių tyrimai, eksperimentiniai tyrimai, prototipo tobulinimas ir išsamus testavimas, gaminių testavimas realiomis sąlygomis). Nepateikti dokumentai, įrodantys, kad projekto įgyvendinimo metu buvo vykdoma MTEP veikla. Projektas neatitinka Taisyklių 2 priedo „Projekto bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 1.2. ir 3.1. papunkčių.

Su Atsakymu2 pateikti du KTU atlikti bandymų protokolai, kurių užsakymo bei atlikimo data yra vėlesnė, nei projekto įgyvendinimo pabaigos data, kuri yra 2024-07-28 (Protokole1 užsakymo data – 2024-10-16, atlikimo data – 2024-10-31, Protokole2 užsakymo data – 2024-10-06, atlikimo data – 2024-11-08), t. y. bandymai užsakyti ir atlikti po Agentūros 2024-10-09 paklausimo, kuriuo buvo prašoma pateikti dokumentus, įrodančius MTEP veiklų vykdymą. Darytina išvada, jog produktas buvo sukurtas anksčiau nei buvo pateiktas PĮP, o projekto įgyvendinimo metu buvo imituojamas produkto kūrimo veiklos bei MTEP veiklos.

Sutartyje numatyti rezultatai nepasiekti, t. y. projekto įgyvendinimo metu nesukurtas aplinkai palankus produktas, nepasiekti Sutartyje bei projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – PFSA) numatyti privalomi projekto stebėsenos rodikliai „Įgyvendintų inovatyvių projektų skaičius“ bei „Žaliųjų inovacijų projektų skaičius“. Vadovaujantis Taisyklių 116.2 papunkčiu, yra inicijuojama sutarties nutraukimo procedūra, remiantis tuo, jog projekto vykdytojas nesilaikė projekto sutarties sąlygų. Pareiškėja gali per 10 d. d. pateikti motyvuotus paaiškinimus.

Atsakydama į atsakovės 2024-12-10 raštą, pareiškėja 2024-12-16 rašte nurodė, jog pasiekė projekto tikslą – sukūrė naują aplinkai palankų produktą – kojines, gaminamas iš perdirbtų ir tvarių medžiagų. Pareiškėja atliko veiklas – pluoštų derinių tyrimus, išbandant skirtingas sudėtis, jas ištestuojant. Tyrimų rezultatai pateikti bandymų protokoluose. Projekte vykdytos MTEP veiklos atitiko *Frascati* vadovo kriterijus: 1) naujų medžiagų tyrimai: tiriami ir derinami įvairūs perdirbti verpalai; 2) eksperimentinė plėtra: sukurtas ir tobulintas kojinių prototipas, kuris buvo sistemingai testuojamas laboratorijose ir realiomis sąlygomis. Rezultatai pateikti bandymų protokoluose; 3) atkartojamumo užtikrinimas: Tyrimų metodika ir gauti rezultatai dokumentuoti, o jų metodai yra pakartojami – leidžia kitiems tyrėjams atkartoti rezultatus ir pritaikyti juos tolimesnėms MTEP veikloms. Projekto rezultatų ir produktų inovatyvumas: naujų savybių produktas ir patobulintos savybės (padidinta perdirbtų

medžiagų kojinės sudėtyje). Išpildyti aplinkai palankumo kriterijai – panaudojamos perdirbtos žaliavos, mažinamos atliekos.

Pareiškėjos papildomai pateikti pirmas Protokolas1, antras Protokolas2, trečias 2024-11-22 Bandymų protokolas Nr. FMC-147-11/24, įrodo, jog kojinės buvo kuriamos ir tobulinamos viso projekto laikotarpiu, o ne iki jo pradžios, kad tyrimų metodikos atitinka *Frascati* vadovo reikalavimus dėl MTEP veiklos dokumentavimo ir perduodamumo, taip pat, kad projekto metu atliktų tyrimų rezultatai užtikrina, kad sukurtas produktas atitinka aplinkai palankaus, inovatyvaus produkto reikalavimus.

Gaminio kortelėje nurodyta data 2021-02-17 per klaidą palikta netyčia, naudojantis seno dokumento šablonu. Ši data neatspindi faktinio prototipo kūrimo ar tobulinimo laikotarpio. Projektas buvo įgyvendintas pagal numatytą grafiką, o nauji deriniai ir tyrimai buvo vykdomi projekto laikotarpiu (2023-07-20 – 2024-07-28). Protokolų vėlyvo pateikimo priežastys yra mokslininkų užimtumas (laboratorijose buvo ribotos galimybės operatyviai atlikti visus tyrimus dėl kitų projektų); individualios aplinkybės (projekto vadovė patyrė asmeninių sunkumų (artimojo netektis)); produkto savybių vertinimo trukmė (kai kurie bandymai, pvz., dilinimo ciklai, reikalavo daugiau laiko dėl ilgaamžiškumo testavimo).

Pareiškėjos vykdytos veiklos atitinka *Frascati* vadovo naujų žinių kūrimo ir perdavimo, taip pat atkartojamumo kriterijus. Pareiškėja rekomendavo Agentūrai įtraukti tekstilės ir aplinkosaugos srities ekspertus, kurie galėtų patvirtinti, kad pateikti dokumentai ir bandymų rezultatai atitinka MTEP reikalavimus. Projektas atitinka visus Aprašo ir *Frascati* vadovo reikalavimus dėl MTEP veiklų ir žaliųjų inovacijų, vėlyvas protokolų pateikimas pagrįstas objektyviomis aplinkybėmis ir nesumažina jų svarbos, sukurtas produktas – aplinkai palankios kojinės – yra inovatyvus ir atitinka projekto tikslus.

Agentūra 2025-01-30 priėmė Sprendimą nutraukti Sutartį, kuriame nurodė, jog atlikusi GVA bei papildomai pateiktų dokumentų patikrą, nustatė, kad įgyvendinant projektą nebuvo įgyvendinta Sutarties 12.1 papunktyje nurodyta sąlyga, nebuvo pateikti dokumentai, įrodantys, kad projekto įgyvendinimo metu buvo sukurtas ar iš esmės patobulintas aplinkai palankus produktas. Taip pat nepateikti dokumentai, įrodantys, kad projekto įgyvendinimo metu buvo vykdoma MTEP veikla. Projektas neatitinka Taisyklių 2 priedo 1.2. ir 3.1. papunkčių.

Su Atsakymu2 pateikto dokumento „Gaminio kortelė“ data yra 2021-02-17, todėl vertinama, kad produktas – kojinės iš perdirbtų medžiagų – buvo sukurtas dar iki PIP pateikimo dienos. Pareiškėja su GVA, Atsakymu1 ir Atsakymu2 nepagrindė, kokios MTEP veiklos buvo vykdomos projekto įgyvendinimo laikotarpiu (2023-07-20 – 2024-07-28). Nepateiktas dokumentas, įrodantis, kad vykdė PIP ir PIP prieduose numatytas veiklas. Nepateiktos tyrimų ataskaitos, bandymų protokolai ir kiti dokumentai, kurie įrodytų su GVA bei Atsakyme1 nurodytų MTEP veiklų atlikimą (pvz., įvairių perdirbtų medžiagų derinių tyrimai, eksperimentiniai tyrimai, prototipo tobulinimas ir išsamus testavimas, gaminių testavimas realiomis sąlygomis). Pareiškėja 2024-09-23 atsakydama į Agentūros Paklausimą1 pateikė Tyrimų ataskaitą, kurią sudaro standartinis įprastinės veiklos, kurios negalima laikyti MTEP veikla, aprašymas, t. y. aprašyti veiksmai – kojinių skalbimas ir kojinių pokytis po skalbimo stebėjimas yra standartinė procedūra, įprastas tyrimas, bet ne MTEP veikla, šiai veiklai nebūtinai tyrėjų dalyvavimas, todėl aprašyta veikla neatitinka *Frascati* vadovo kriterijų – veikla nėra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (nėra kūrybiška). Pateiktoje tyrimų ataskaitoje nurodyta, kad projekto metu kuriamas audinys „bus 97 proc. iš perdirbtų medžiagų (medvilnės, poliamido, poliesterio)“, kas tik patvirtina, kad jau projekto pradžioje buvo aišku, iš ko bus pagamintas galutinis produktas, kas rodo arba tai, kad gaminyje jau buvo sukurtas, o projekto veiklos tik imituojamos, arba įrodo, jog minėtos veiklos neatitinka vieno iš *Frascati* vadove numatyti privalomo MTEP kriterijaus – neapibrėžtumo.

Su Atsakymu2 pateiktų KTU atliktų Protokolo1 ir Protokolo2 užsakymo (2024-10-06) bei atlikimo datos (2024-10-31 ir 2024-11-08) yra vėlesnės, nei projekto įgyvendinimo pabaigos data (2024-07-28), t. y. bandymai užsakyti ir atlikti po Agentūros 2024-10-09 paklausimo, kuriuo buvo prašoma pateikti dokumentus, įrodančius MTEP veiklų vykdymą. Darytina išvada, jog produktas buvo sukurtas anksčiau nei buvo pateiktas PIP, o projekto įgyvendinimo metu buvo imituojamas produkto kūrimo veiklos bei MTEP veiklos.

Sutartyje numatyti rezultatai nepasiekti, t. y. projekto įgyvendinimo metu nesukurtas aplinkai

palankus produktas, nepasiekti Sutartyje bei PFSA numatyti privalomi projekto stebėsenos rodikliai „Įgyvendintų inovatyvių projektų skaičius“ bei „Žaliųjų inovacijų projektų skaičius“.

Agentūra inicijavo Sutarties nutraukimo procedūrą ir apie tai 2024-12-10 raštu informavo pareiškėją, nustatydama 10 d. d. terminą motyvuotiems paaiškinimams pateikti. Iš pareiškėjos 2024-12-16 rašte pateiktos informacijos nepaaiškėjo naujų aplinkybių, todėl buvo priimtas sprendimas nutraukti projekto Sutartį. Priėmus šį sprendimą, bus inicijuojamas išmokėtų projektui skirto finansavimo lėšų susigrąžinimas.

Atsakovė 2025-02-20 pareiškėjai pateikė Raštą, kuriuo informavo apie priimtą sprendimą dėl lėšų gražinimo iš pareiškėjos įgyvendinamo projekto Nr. 02-006-K-0008. Priimtame sprendime nurodyta bendra netinkamų finansuoti ir (ar) kitų pagal teisės aktus reikalaujamų gražinti lėšų suma yra – 30.213,82 Eur (detalesnė informacija nurodoma pridedamose gražintinų lėšų formose Nr. G01 ir Nr. G02).

Dėl Sprendimo teisėtumo.

Agentūra priėmė Sprendimą nutraukti Sutartį nustačiusi, kad pareiškėja neįgyvendino Sutarties 12.1 papunktyje nustatytos sąlygos, įpareigojančios Agentūrai pateikti dokumentus, įrodančius, kad buvo sukurtas (arba iš esmės patobulintas) aplinkai palankus produktas. Pareiškėja Agentūrai pateiktais dokumentais ir paaiškinimais nepagrindė, kokios MTEP veiklos buvo vykdomos projekto įgyvendinimo laikotarpiu (2023-07-20 – 2024-07-28). Pateiktoje Tyrimų ataskaitoje aprašyta veikla neatitinka *Frascati* vadove numatytų privalomų kriterijų – veikla nėra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (nėra kūrybiška), taip pat neatitinka neapibrėžtumo, sistemingumo ir perduodamumo ir (arba) atkartojamumo kriterijų. Projekto įgyvendinimo metu nebuvo sukurtas aplinkai palankus produktas, nebuvo pasiekti ir Sutartyje bei PFSA numatyti privalomi projekto stebėsenos rodikliai „Įgyvendintų inovatyvių projektų skaičius“ bei „Žaliųjų inovacijų projektų skaičius“.

GINČO SANTYKIUS IŠ ESMĖS REGLAMENTUOJA APRAŠO, TAISYKLIŲ BEI VAĮ NUOSTATOS.

Taisyklėse reglamentuojama iš 2021–2027 metų Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų lėšų ir (ar) iš EGADP lėšų, ir (ar) iš dalies iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, kuriomis prisidedama prie ES lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo, finansuojamų pavienių ir jungtinių projektų (toliau kartu – projektas), įgyvendinamų pagal 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą (toliau – Investicijų programa) ir Planą „Naujos kartos Lietuva“, atrankos, finansavimo ir įgyvendinimo tvarka (Taisyklių 1 punktas).

Aprašo 1.2 papunktyje nustatyta, jog projektų finansavimo sąlygos nustatomos remiamai veiklai ar poveiklei „Skatinti aplinkai palankių produktų arba technologijų sukūrimą ir (ar) diegimą“.

Pagal Aprašą finansuojama veikla – skatinti aplinkai palankių produktų sukūrimą ir (ar) diegimą, orientuotus, be kita ko, į poveiklės – aplinkai palankių produktų sukūrimą arba esminį patobulinimą ir įdiegimą (naudojimą) pareiškėjo įmonėje arba įvedimą į rinką (projekto metu vykdam bent vieno MTEP etapo pagal MTEP aprašą veiklą) – įgyvendinimą (2.1.2 papunktis). Projektų veiklų ir rezultatų vertinimas atliekamas vadovaujantis Metodika (Aprašo 2.2 papunktis).

Aprašo 3 punkte nustatyti HP reikalavimai, t. y. remiama veikla tiesiogiai prisideda prie inovatyvumo (kūrybingumo) principo, kadangi kuriami ir (ar) diegiami inovatyvūs produktai. Įgyvendinamais projektais remiamos įmonės, investuojančios į MTEP (t. y. kuriančios inovatyvius produktus) ir diegiančios inovatyvius produktus arba diegiančios inovatyvius produktus.

Taisyklių 48 punkte nustatyta, jog visą projekto įgyvendinimo laikotarpį projektas turi atitikti projektų bendruosius atrankos kriterijus, išskyrus Taisyklių 2 priede nustatytas išimtis, taip pat projektų finansavimo sąlygų apraše, o kai įgyvendinami RPPI projektai, – RPPI nustatytus projektų specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, išskyrus projektų finansavimo sąlygų apraše, o kai įgyvendinami RPPI projektai, – RPPI nustatytas išimtis dėl projektų atrankos kriterijų taikymo projektų įgyvendinimo laikotarpiu.

Taisyklių 2 priede pateikiamas Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika, joje išdėstyti bendrieji atrankos kriterijai: pagal 1.2 papunktį, projekto veikla (-os) (poveiklė (-ės)) atitinka plėtros programos pažangos priemonės apraše, o kai įgyvendinami RPPI projektai, – RPPI nurodytą (-as) veiklą (-as) (poveiklę (-es)) ir projektu prisidedama prie priemonės rodiklio (-ių) reikšmės

(-ių) pasiekimo; pagal 3.1 papunktį projekto tikslai ir veiklos atitinka bent vieną Plano „Naujos kartos Lietuva“ komponento reformos ir investicijos tikslą ir siekiamą rezultatą.

Atsiskaitant už pagal Aprašą įgyvendintus projektus, tame tarpe už projektus pagal 2.1.2 poveiklę, būtini pateikti dokumentai yra: dokumentai, įrodantys, kad buvo sukurtas (arba iš esmės patobulintas) aplinkai palankus produktas (pvz., sukurto produkto nuotrauka, specifikacija, bandymų protokolai (kopijos), kūrimo ataskaita arba jos nuorašas), taip pat dokumentai, įrodantys, kad aplinkai palankus produktas yra įdiegtas (naudojamas) pareiškėjo įmonėje arba įvestas į rinką (pvz., produkto įdiegimo faktą įrodantys dokumentai, tokie kaip sąskaitos faktūros, mokėjimo dokumentai, sutartys, priėmimo–perdavimo aktai, kiti išlaidas pateisinantys dokumentai, nuorodos į tinklalapius, kita informacija, įrodanti, kad aplinkai palankus produktas yra prieinamas vartotojams) (Aprašo 2.7.2 papunktis).

Taisyklių 116.2 papunktyje nustatyta, kad projekto sutartis nutraukiama neatliekant pažeidimo tyrimo, kai projekto vykdytojas nevykdo projekto sutarties sąlygų. Pagal Taisyklių 117 punktą administruojančioji institucija, pradėjusi projekto sutarties nutraukimo procedūrą, informuoja projekto vykdytoją apie pradėtą projekto sutarties nutraukimo procedūrą ir nustato 10 darbo dienų terminą, per kurį projekto vykdytojas gali pateikti motyvuotus paaiškinimus (išskyrus atvejus, kai projekto sutartis nutraukiama administruojančiajai institucijai priėmus Taisyklių 219.3.1 papunktyje nurodytą sprendimą dėl pažeidimo. Administruojančioji institucija, išnagrinėjusi gautus motyvuotus paaiškinimus ir papildomą informaciją (jeigu buvo prašoma), gali nuspręsti nenutraukti projekto sutarties. Nepaaiškėjus naujoms aplinkybėms, administruojančioji institucija priima sprendimą nutraukti projekto sutartį. Apie priimtą sprendimą dėl projekto sutarties nutraukimo (nenutraukimo) administruojančioji institucija turi informuoti projekto vykdytoją ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Priimdama sprendimą nutraukti projekto sutartį, administruojančioji institucija inicijuoja išmokėtų projektui skirtų finansavimo lėšų grąžinimą, vadovaudamasi Taisyklių IV skyriaus devintojo skirsnio nuostatomis.

Atkreiptinas dėmesys, jog Sutarties 12.1 papunktyje yra įtvirtintos Aprašo 2.7.2 papunkčio nuostatos, įpareigojančios pareiškėją, atsiskaitant už pagal Aprašą įgyvendintą projektą pagal 2.1.2 poveiklę, pateikti dokumentus, įrodančius, kad buvo sukurtas (arba iš esmės patobulintas) aplinkai palankus produktas (pvz., sukurto produkto nuotrauka, specifikacija, bandymų protokolai (kopijos), kūrimo ataskaita arba jos nuorašas), taip pat dokumentus, įrodančius, kad aplinkai palankus produktas yra įvestas į rinką (pvz., nuorodos į tinklalapius, kita informacija, įrodanti, kad aplinkai palankus produktas yra prieinamas vartotojams). Šiame Sutarties papunktyje nustatyta, kad šių nuostatų įvykdymo terminas – iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Taip pat Sutarties 10.2 papunktyje yra įtvirtintas HP reikalavimų laikymasis. Pagal šį papunktį pareiškėja įsipareigojo projektu tiesiogiai prisidėti prie HP įgyvendinimo: darnaus vystymosi, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą (visi pagal Aprašą įgyvendinami projektai turės atitikti atrankos kriterijus: „Atitiktis žaliosios ekonomikos principui“ ir „Projekto poveikis aplinkai“); inovatyvumo (kūrybingumo), kuriant ir (ar) diegiant inovatyvius produktus – kojines iš perdirbtų atliekų. Įgyvendinamais projektais remiamos įmonės, investuojančios į MTEP ir diegiančios inovatyvius produktus.

Pagal Taisyklių 3.36 papunktį projekto veiklų vykdymo pradžia – projekto sutartyje nustatyta anksčiausiai pradedamos vykdyti projekto veiklos pradžios data. Projekto įgyvendinimo trukmė – projekto įgyvendinimo laikotarpis nuo projekto sutarties pasirašymo dienos iki jo veiklų vykdymo pabaigos (Taisyklių 3.33 papunktis). Projekto veiklų vykdymo pabaiga – projekto sutartyje nustatyta projekto veiklų vykdymo pabaigos data (Taisyklių 3.35 papunktis).

Sutartimi buvo nustatyta, jog projekto veiklų vykdymo pradžios data yra Sutarties įsigaliojimo data (6.1 papunktis), t. y. 2023-07-20, o projekto veiklų vykdymo pabaiga – 2024-07-28 (6.2 papunktis).

Pagal Sutarties 12.1 papunkčio sąlygą, pareiškėja iki projekto veiklų vykdymo pabaigos, t. y. 2024-07-28, turėjo Agentūrai pateikti dokumentus, įrodančius, kad buvo sukurtas (arba iš esmės patobulintas) aplinkai palankus produktas ir kad šis produktas buvo įvestas į rinką.

Pareiškėja nesilaikė Sutarties 12.1 papunkčio sąlygos dokumentus Agentūrai pateikti iki 2024-07-28 ir atitinkamus dokumentus pateikė tik po Agentūros pareiškėjai pateikto 2024-08-30 Paklausimo1 ir 2024-10-09 Paklausimo2. Be to, nei atsakymuose į paklausimus, nei pridėtais dokumentais pareiškėja

neįrodė, jog per projekto įgyvendinimo laikotarpį (trukmę) atliko Sutartyje numatytas veiklas, t. y., kad sukūrė aplinkai palankų produktą ir naujai sukurtą produktą įvedė į rinką.

Pareiškėja skunde nurodė, jog Sutarties 12.1 papunkčio sąlygos išpildymą įrodo aplinkai palankaus produkto nuotraukos, Tyrimų ataskaita, gaminio kortelė, bandymų protokolai, elektroninės parduotuvės svetainės, kurioje galima įsigyti produktą, nuoroda, be to gaminio sukūrimą būtent projekto vykdymo laikotarpiu įrodo Kūrimo ataskaita, verpalų bandymams atlikti įsigijimo ir pajamavimo dokumentai, bandomųjų kuriamo aplinkai palankaus produkto versijų priėmimo-perdavimo aktai, l. e. p. pareigas ėjusios pareiškėjos direktorės 2023-12-06 pasirašyta veiklų ataskaita, tyrėjų darbo laiko tabeliai.

Komisija sutinka su atsakovės pozicija, jog išvardyti dokumentai atsakovei pateikti jau po projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos ir juose esantys duomenys neįrodo, kad būtent per projekto įgyvendinimo laikotarpį pareiškėja sukūrė naują aplinkai palankų produktą ir jį įvedė į rinką. Be to, Kūrimo ataskaita buvo pateikta Komisijai su skundu, tačiau pareiškėja nepateikė duomenų, pagrindžiančių, jog šią ataskaitą teikė Agentūrai. Iš pareiškėjos atstovės Komisijai pateikto el. pašto vykusio susirašinėjimo matyti, jog pareiškėja 2024-11-05 informavo atsakovės darbuotoją, jog viskas bus pateikta iki 2025-11-12, tačiau prie pareiškėjos Agentūrai 2024-11-13 teikto Atsakymo2 Kūrimo ataskaita nebuvo pridėta. Prie šio atsakymo buvo pateikta gaminio kortelė, kojinių nuotraukos, KTU MID fakulteto 2024-10-31 Protokolas1 ir 2024-11-08 Protokolas2. Taip pat Kūrimo ataskaita nebuvo pridėta ir prie pareiškėjos 2024-12-16 rašto, kuriuo buvo teikiamas atsakymas į Agentūros 2024-12-10 raštą.

Agentūrai pateiktame dokumente „Gaminio kortelė“ nurodyta – (duomenys neskelbtini), Moteriškos ir vyriškos kojinės, 2021-02-17, Art. 34410; įrengimai – Sangiacomo, žaliava – RBLUE ir organinės medvilnė su elastanu; pynimas – lygusis skersinis. Taip pat kortelėje pateikiami mezgamo bei gatavo gaminio matmenys. Pareiškėja skunde teigė, jog Gamintojas gaminio kortelę parengė ant seno šablono su sena data, pareiškėja šios techninio pobūdžio klaidos nepastebėjo ir gaminio kortelę su neteisinga data išsiuntė Agentūrai. Prie skundo Komisijai pareiškėja pateikė analogišką gaminio kortelę su joje jau nurodyta 2024-05-20 data bei Gamintojo 2025-02-25 Aiškinamąjį raštą, kuriame jis paaiškino, kad netyčia kortelė išsaugota nepakeitus datos, nors skirtingi parametrai buvo atnaujinti.

Komisija kritiškai vertina tiek pareiškėjos, tiek Gamintojo paaiškinimus dėl dokumente esančios klaidingos datos. Gamintojo 2025-02-25 Aiškinamajame rašte nenurodyta, kam jis adresuotas, taip pat prie jo nepridėti dokumentai, pagrindžiantys kitų, atnaujintų skirtingų parametru pateikimą kortelėje. Gaminio kortelių datos 2021-02-17, 2024-05-20 neatitinka Sutartyje nustatytos projekto įgyvendinimo trukmės (projekto įgyvendinimo laikotarpis nuo projekto sutarties pasirašymo dienos iki jo veiklų vykdymo pabaigos (Taisyklių 3.33 papunktis)), jose tik nurodyti gaminio matmenys, bet detaliam nenurodyta pati gaminio sudėtis. Taigi iš šių kortelių nėra aišku, kada iš tikrųjų ji buvo sudaryta ir kokią įrodomąją vertę turi šioje kortelėje esantys duomenys. Pareiškėja skunde apie tai nepasisakė bei nepateikė duomenų, įrodančių tiksliai Gamintojo gaminio kortelės sudarymo, šios kortelės pateikimo pareiškėjai datas bei joje esančių duomenų svarbą.

Pažymėtina ir tai, kad gaminio kortelėje nurodyta (duomenys neskelbtini), bet ne pareiškėja, be to nenurodyta, jog (duomenys neskelbtini) yra pareiškėjos darbuotoja. Komisijai pareiškėjos atstovė pateikė pareiškėjos su Specialiste (duomenys neskelbtini) 2023-08-31 sudarytą Darbo sutartį, kuria Specialistė priimta į tyrėjos (audinių kokybės kontrolierės) pareigas. Prie 2024-09-25 Atsakymo1 pareiškėja Agentūrai pateikė 2023-09-07 ir 2024-04-04 PVM sąskaitas faktūras, kuriose nurodyta, jog pareiškėja iš UAB „Dovo kava“ įsigijo R BLUE verpalus, apsuktus elastanu ir perdirbtu poliamidu. Šias sąskaitas išrašė UAB „Dovo kava“ direktorė (duomenys neskelbtini). Agentūra 2024-08-31 Paklausime1 atkreipė dėmesį, kad identišką išvaizdos kojines iš perdirbtų medžiagų jau daugiau nei du metus (pagal internetinėje svetainėje 2022-01-01 pateiktą pirkėjo įvertinimą) yra parduodamos elektroninėje parduotuvėje www.ukai.eu, kurios savininkas yra įmonė UAB „Dovo kava“ ir šios įmonės viena iš pagrindinių akcininkių yra projektą vykdydžiusi (duomenys neskelbtini). Pagal PVM sąskaitas faktūras pareiškėjos darbuotoja tuo metu buvo įmonės direktorė. Iš Agentūrai ir Komisijai pateiktų gaminių kortelių nėra aišku, ar ji skirta (duomenys neskelbtini), kaip fiziniam asmeniui, ar kaip UAB „Dovo kava“ direktorei (akcininkei) ar pareiškėjos darbuotojai. Be to, Komisija nustatė, jog pareiškėjos skundo

pateikimo Komisijai metu pareiškėjos elektroninės parduotuvės svetainėje <https://jaukumoprieskoniai.lt> buvo eksponuojamos tos pačios gaminio nuotraukos, kurios, ne vėliau, kaip prieš trejus metus ir iki dabar eksponuojamos UAB „Dovo kava“ internetiniame tinklapyje https://www.ukai.eu/product/sandy_tangle/. Šiuo metu pareiškėjos svetainėje jau eksponuojamos kojinių nuotraukos, kurias pareiškėja su skundu pateikė Komisijai. Atkreiptinas dėmesys ir tai, jog pareiškėja Komisijai pateikė susirašinėjamą el. paštą su atsakovės atstove, tačiau iš jo turinio matyti, jog nuoroda, kurioje galima rasti parduodamas kojines, atsakovei buvo išsiųsta tik 2024-08-19, t. y. po projekto įgyvendinimo laikotarpio. Pareiškėja nei Komisijai, nei Agentūrai nepateikė įrodymų, pagrindžiančių, jog per projekto įgyvendinimo laikotarpį aplinkai palankus produktas (kojinės) buvo įkeltas į pareiškėjos internetinės parduotuvės svetainę, t. y. įvestas į rinką.

Pareiškėjos pateiktos 2023-09-07 ir 2024-04-04 PVM sąskaitos faktūros, taip pat 2023-09-07 Pajamavimo aktas pagrindžia tik R BLUE verpalų įsigijimą, bet ne paties gaminio pagaminimą projekto įgyvendinimo laikotarpiu. Gamintojo 2023-10-15 Prekių perdavimo-priėmimo akte išvardijamos suteiktos paslaugos, kojinių porų kiekis, bet nenurodytos kojinių sudėtys (detalus medžiagų kiekio santykis). Be to šiuose dokumentuose esantys duomenys nėra pagrindžiami kitais dokumentais, pvz., PVM sąskaitose faktūrose nurodytų verpalų panaudojimą pagrindžiantys dokumentai, kuriuose būtų nurodyti verpalų bei kitų medžiagų kiekiai, sunaudoti gaminant atitinkamas sudėties kojines ir tam tikrą jų porų skaičių).

Pareiškėjos 2023-12-06 pasirašytoje veiklų ataskaitoje (dokumentas įvardijamas Ataskaita) nurodyta, kad pareiškėjos darbuotojos 2023 m. rugsėjo ir spalio mėn. vykdė šias veiklas: mokslinės literatūros analizė dėl perdirbtų verpalų derinimo tarpusavyje, siekiant gauti kuo patvaresnį audinį, kuris nesipūkuoja, matmenys nesikeičia skalbiant ir džiovinant. Taigi, šioje ataskaitoje nenurodoma, jog pareiškėja 2023 m. spalio mėn. iš Gamintojo gavo atitinkamų sudėčių pagamintas kojines. Iš ataskaitos matyti, jog pareiškėjos darbuotojai dar tik analizavo mokslinę literatūrą dėl tinkamiausio kojinių sudėties derinimo.

Pareiškėjos pateikti darbo laiko apskaitos žiniaraščiai, juose esantys darbo valandų duomenys taip pat nepagrindžia, jog žiniaraščių sudarymo metu, 2023 m. rugsėjo – gruodžio mėn., 2024 m. sausio – balandžio mėn., buvo pagamintas naujas aplinkai palankus produktas ir jo gamybos metu pareiškėja vykdė MTEP veiklas.

Sutiktina ir su atsakovės Sprendime pateiktomis išvadomis, jog pareiškėja nepateikė tyrimų ataskaitų, bandymų protokolų ir kitų dokumentų, kurie įrodytų su GVA bei Atsakymu 1 nurodytų MTEP veiklų atlikimą (pvz., įvairių perdirbtų medžiagų derinių tyrimai, eksperimentiniai tyrimai, prototipo tobulinimas ir išsamus testavimas, gaminių testavimas realiomis sąlygomis) per Sutartyje nustatytą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Iš pareiškėjos atsakovei pateiktų bandymų protokolų matyti, kad po projekto įgyvendinimo laikotarpio pagal pareiškėjos 2024-10-16 bei 2024-11-09 užsakymus KTU 2024-10-30, 2024-11-08 ir 2024-11-22 atliko pateiktų skirtingų sudėčių kojinių pavyzdžių tyrimus. Pareiškėja skunde nenurodė, kada buvo sudarytos Tyrimų bei Kūrimo ataskaitos, bei nepateikė duomenų, pagrindžiančių, jog ataskaitose aprašyti tyrimai buvo atlikti, o taip pat, kad pareiškėja vykdė MTEP veiklą projekto įgyvendinimo laikotarpiu.

Sprendime pagrįstai teigiama, jog ataskaitose aprašyta veikla neatitinka *Frascati* vadove numatytų privalomų kriterijų – veikla nėra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (nėra kūrybiška), aprašytai veiklai (kojinių skalbimui ir tokių pokyčių, kaip pumpuravimasis, atsparumas dilimui ir pan. stebėjimui) nėra būtinas tyrėjų dalyvavimas.

Nustatant, ar projekte numatyta veikla yra MTEP veikla, vadovaujamosi *Frascati* vadovu (Aprašo 2.7 papunktis). Pagal *Frascati* vadovo 2.12 papunktį, MTEP veikla – tai veiksmų, kuriuos MTEP vykdytojai sąmoningai atlieka naujoms žinioms įgyti, visuma, o pagal 2.13 papunktį, kad veikla būtų priskirta MTEP veiklai, ji turi atitikti penkis pagrindinius kriterijus. Veikla turi būti: nauja (originali); kūrybiška; neapibrėžta; sisteminga; perduodama ir (arba) atkartojama (*Frascati* vadovo 2.7 papunktis).

Frascati vadove detalizuojant kriterijų „veikla siekiama naujų sprendinių (naujumo)“, nurodoma, kad siekiamas MTEP projektų tikslas yra naujos žinios, tačiau tai turi būti pritaikyta skirtingiems kontekstams. Pavyzdžiui, universitetuose įgyvendinant tyrimų projektus yra siekiama išskirtinės pažangos siekiant naujų žinių. Tą patį būtų galima pasakyti ir apie projektus, suplanuotus ir

įgyvendinamus tyrimų institutuose (2.14 papunktis). Verslo įmonių sektoriuje MTEP projektų potencialus naujumas turi būti vertinamas lyginant jį su pramonės sektoriuje esamomis žiniomis. MTEP projektų metu gauti nauji sprendiniai turi būti nauji verslui ir iki tol dar nenaudoti pramonėje. MTEP veikla nelaikoma kopijavimo, imitavimo ar analizės (nustatant iš ko ir kaip gaminys pagamintas) būdu įgytos žinios, kadangi jos nėra laikomos naujomis (2.15 papunktis). Naujumas gali atsirasti nustačius potencialius neatitikimus įgyvendinant projektą, kuriuo siekiama atkartoti egzistuojančius rezultatus. Eksperimentinės plėtos projektai, kurių tikslas – kurti žinias, kuriomis būtų grindžiamos naujos koncepcijos ir idėjos naujiems produktams ar procesams kurti, turi būti priskiriami MTEP veiklai. MTEP yra formalus žinių kūrimo būdas, įskaitant žinias, kuriomis grindžiami produktai ir procesai, todėl vertinimas yra nukreiptas į naujas žinias, o ne į naujus arba iš esmės patobulintus produktus ar procesus, gautus pritaikius naujas žinias. <...> (2.16 papunktis).

Frascati vadove detalizuojant kriterijų „veikla, pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (kūrybiška)“, nurodoma, kad MTEP projekto tikslas turi būti naujos koncepcijos ar idėjos, tobulinančios esamas žinias. Remiantis šiuo kriterijumi, MTEP veikla neapima įprastų produktų ar procesų pakeitimų, todėl žmogiškasis indėlis yra neatsiejamas nuo kūrybiškumo vykdant MTEP veiklas. Dėl šios priežasties MTEP projektuose būtinas tyrėjų dalyvavimas. Nors įprasta veikla nėra MTEP, sukurti nauji veiklos atlikimo metodai laikomi MTEP. Pavyzdžiui, duomenų apdorojimas nėra MTEP veikla, jei tai nėra projekto, kuriuo siekiama rasti naujų duomenų apdorojimo būdų, dalis. MTEP taip pat neapima profesinio mokymo, tačiau nauji mokymo metodai gali būti priskiriami MTEP. Nauji problemų sprendimo metodai (jei jie yra sukurti įgyvendinant projektą) gali būti laikomi MTEP, jei projekto rezultatas yra originalus ir atitinka kitus kriterijus (2.17 papunktis).

Pagal *Frascati* vadovo 2.1 lentelėje pateikiamus komentarus, pagrindinis MTEP veiklos kriterijus yra originalių ir sudėtingų tikslų siekimas kuriant naujas žinias (pavyzdžiui, anksčiau neatrastų reiškinių, struktūrų arba ryšių paieška). Bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas). MTEP projektas turi ne tik generuoti naujas žinias, bet ir pasižymėti kūrybiškumu, pavyzdžiui, išrandant naujas turimų mokslinių žinių taikymo galimybes arba naujus priemonių ar technologijų panaudojimo būdus (kūrybiškumas).

Iš byloje esančių duomenų matyti, jog tokio tipo aplinkai palankus produktas – kojinės iš perdirbto plastiko, jau buvo anksčiau sukurtas pareiškėjos darbuotojos. Anksčiau sukurto kojinių prototipo pagrindu naujai pagamintos kojinės su kitokiu perdirbto plastiko santykiu nelaikytinos naujos MTEP žinios. Pagal *Frascati* vadovą MTEP vertinimas yra nukreiptas į naujas žinias. Su PĮP turi būti kuriamos naujos žinios, kurių pagrindu būtų kuriami nauji ar iš esmės patobulinti produktai, o ne tiesiog kuriami nauji produktai pasinaudojant jau esamais sprendimais. Be to, žinomų metodų panaudojimas, nekuriant naujų žinių pagal *Frascati* vadovą nėra laikoma MTEP.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog Agentūra pagrįstai nustatė, kad pareiškėja nepagrindė per projekto veiklą įgyvendinimo laikotarpį, nuo Sutarties pasirašymo iki 2024-07-28, vykdžiusi poveiklės veiklą, t. y. sukūrusi aplinkai palankų produktą, bei pasiekusi Aprašo dalyje „Siektini stebėsenos rodikliai“ nurodytą bei Sutarties 8 punkte nustatytą stebėsenos rodiklių „Įgyvendintų inovatyvių projektų skaičius“, „Žaliųjų inovacijų projektų skaičius“ siektiną reikšmę – 1. Taip pat pareiškėja tiesiogiai projektu ir jo veikla neprišidėjo prie HP įgyvendinimo: darnus vystymosi, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą, inovatyvumo (kūrybingumo) principų įgyvendinimo. Nepasiekus projekto poveiklės rodiklio reikšmės, tuo pačiu nebuvo prisidėta prie Plano „Naujos kartos Lietuva“ siekiamo rezultato. Taigi, Sprendime pagrįstai daroma išvada, jog projektas neatitinka Taisyklių 2 priedo 1.2, 3.1 papunkčių.

Nagrinėjamo administracinio ginčo atveju, sistemiškai įvertinus šalių pateiktus rašytinius įrodymus bei su jais susijusias aplinkybes, daroma išvada, jog byloje pateikti duomenys iš esmės nepagrindžia pareiškėjos skundo argumentų dėl Sprendimo neteisėtumo. Atsakovė prieš priimdama Sprendimą, tinkamai įvertino pareiškėjos Atsakyme1, Atsakyme2, 2024-12-16 rašte pateiktus paaiškinimus bei su jais teiktus dokumentus ir priėmė pagrįstą išvadą, jog pareiškėja, kaip projekto vykdytojas, neįvykdė Sutarties sąlygų, nustatytų, be kita ko, Sutarties 10.2 papunktyje.

Agentūra, vadovaudamasi Taisyklių 116.2 papunkčiu, priėmė pagrįstą Sprendimą nutraukti

Sutartį. Pareiškėjos su skundu pateikti dokumentai ir juose esantys duomenys nepaneigia Sprendime padarytų išvadų bei nesudaro pagrindo jį pripažinti neteisėtu.

Sprendimas priimtas vadovaujantis visais, šį ginčą reglamentuojančiais teisės aktais (t. y. Taisyklėmis, Aprašu, *Frascati* vadovu). Sprendimas yra išsamus, motyvuotas, argumentuotas, priimtas nustačius su projektu susijusias faktines aplinkybes. Sprendimas laikytinas teisėtu, naikinti jo pareiškėjos skunde nurodytais argumentais nėra teisinio pagrindo.

Dėl sprendimo dėl lėšų grąžinimo teisėtumo.

Pareiškėja skunde nurodė, jog panaikinus Sprendimą, turi būti panaikintas ir išvestinis skundžiamas sprendimas dėl lėšų grąžinimo, kuris naikintinas ir dėl to, jog neatitinka VAĮ 10 straipsnio reikalavimų. Nagrinėjamu atveju Komisija nustatė, jog Sprendimas yra teisėtas ir nėra pagrindo jį naikinti. Pareiškėja skunde neįvardijo konkrečių VAĮ 10 straipsnio reikalavimų, kurių neatitinka Agentūros priimtas išvestinis sprendimas dėl lėšų grąžinimo.

Pagal Taisyklių 117 punktą priimdama sprendimą nutraukti projekto sutartį, administruojančioji institucija inicijuoja išmokėtų projektui skirtų finansavimo lėšų grąžinimą, vadovaudamasi Taisyklių IV skyriaus devintojo skirsnio nuostatomis.

Taisyklių 227 punkte nustatyta, jog pagrindas projekto vykdytojui grąžinti jo gautas arba jam išmokėtas lėšas yra administruojančiosios institucijos priimtas sprendimas dėl lėšų grąžinimo arba kitas Finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-05-30 nutarimu Nr. 590 „Dėl Finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Paramos grąžinimo taisyklės), nurodytas pagrindas.

Sprendimu dėl lėšų grąžinimo laikoma administruojančiosios institucijos patvirtinta informacija apie grąžintinas lėšas, kuri rengiama pagal darbo grupės formą ir kurioje nurodoma Paramos grąžinimo taisyklių 11 punkte nustatyta informacija, arba sprendimas dėl pažeidimo, kai kartu tvirtinama ir informacija apie grąžintinas lėšas. Informacija apie grąžintinas lėšas teikiama vadovaujantis Grąžintinių lėšų formos pildymo instrukcija. Sprendimas dėl lėšų grąžinimo turi atitikti VAĮ nustatytus administraciniam sprendimui taikomus reikalavimus (Taisyklių 229 punktą).

Nagrinėjamu atveju atsakovė 2025-02-20 el. paštu pareiškėjai pateikė kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašytą Raštą, prie kurio pridėjo grąžintinių lėšų formas Nr. G01 ir Nr. G02. Raštu pareiškėja informuojama apie priimtą sprendimą dėl lėšų grąžinimo iš projekto, kad priimtame sprendime nurodyta bendra netinkamų finansuoti ir (ar) kitų pagal teisės aktus reikalaujamų grąžinti lėšų suma 30 213,82 Eur bei, kad detalesnė informacija nurodoma pridedamose grąžintinių lėšų formose Nr. G01 ir Nr. G02.

Prie Rašto yra pridėta Grąžintinių lėšų forma – 2025-02-19 Nr. G01, Grąžintinos lėšos (toliau – Forma G01) ir Grąžintinių lėšų forma – 2025-02-19 Nr. G02 Grąžintinos lėšos (toliau – Forma G02). Šį Raštą pasirašė Finansų skyriaus vadovė (duomenys neskelbtini), pavaduojanti (duomenys neskelbtini).

Formoje G01 nurodyta: projekto vykdytojui nurodyta grąžinti grąžintina projekto sutartyje nurodyta projektui skirtų finansavimo lėšų suma – 25 354,68 Eur, pagrindimas – priimtas sprendimas nutraukti projekto sutartį, todėl susigrąžinama su veiklos ataskaitomis Nr. 002 ir Nr. 004 patvirtintos tinkamos išlaidos. VA002 apmokėjimo data 2024-07-11, VA004 apmokėjimo data 2024-11-14. Formoje G02 nurodyta: projekto vykdytojui nurodyta grąžinti grąžintina projekto sutartyje nurodyta projektui skirtų finansavimo lėšų suma – 3 524,68 Eur, pagrindimas – priimtas sprendimas nutraukti projekto sutartį, todėl susigrąžinamas išmokėtas ir neužskaitytas avanso likutis. Formose G01, G02 nurodyta apskundimo tvarka bei formą pildančios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos – Struktūrinių ir investicijų fondų programos Finansų skyriaus vadovė.

Iš Rašto turinio matyti, jog jis yra informacinio pobūdžio dokumentas, kuriuo pareiškėja informuojama apie priimtus ir prie šio rašto pridedamus sprendimus dėl lėšų grąžinimo. Prie Rašto pridedamos Formos G01, G02 būtent ir yra administraciniai sprendimai, kuriais nuspręsta susigrąžinti lėšas, išmokėtas pareiškėjai už projektą įgyvendinimą. Šiose formose priimtuose sprendimuose yra nurodyti jų priėmimo pagrindai – priimtas sprendimas nutraukti projekto sutartį, grąžintina projekto sutartyje nurodyta projektui skirtų finansavimo lėšų suma – 25 354,68 Eur ir 3 524,68 Eur.

Nors sprendimuose dėl lėšų grąžinimo yra nurodyti jų priėmimo pagrindai, tačiau nenurodytos konkrečios teisės aktų normos, kuriomis vadovaujantis jie priimti. Taip pat pagal sprendimus bendra juose nurodyta grąžintina projekto sutartyje nurodyta projektui skirtų finansavimo lėšų suma (28 879,36 Eur) neatitinka Rašte nurodytos grąžintinos lėšų sumos (30 213,82 Eur) bei Sutarties 7 punkte nustatytos projektui skiriamos EGADP subsidijos lėšų sumos (29 699,22 Eur). Pareiškėja šių sumų apskaičiavimo ir dydžio neginčija, tačiau ginčija, jog sprendimas, nagrinėjamu atveju – sprendimai dėl lėšų grąžinimo, neatitinka VAĮ reikalavimų. Formose G01, G02 pateikiami sprendimai dėl lėšų grąžinimo iš esmės neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktų reikalavimų, t. y. juose nenurodyti teisinis ir faktinis pagrindai, kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, nagrinėjamu atveju aplinkybės, kurios turėjo įtakos apskaičiuojant grąžintinų lėšų sumas, kurių bendra suma neatitiko Sutartyje nustatytos projekto finansavimui skiriamos sumos dydžio. Be to, teisinis pagrindas, t. y. konkrečių teisės normų taikymas, turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai susietas su faktiniu administracinio sprendimo priėmimo pagrindu.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAĮ 8 straipsnio (aktualios VAĮ redakcijos 10 straipsnis) nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (2010-11-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010). Tam, kad individualus teisės aktas būtų teisėtas, jis turi apimti faktinių aplinkybių tyrimą, taikytinos teisės normos paiešką, teisinį nustatytų faktų vertinimą (kvalifikavimą) (2012-07-20 nutartis administracinėje byloje A⁵²⁰-2294/2012). Viešojo administravimo subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukeltantį sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias neigiamo sprendimo priėmimą (2013-04-22 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-658/2013). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, kad būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (2013-11-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2124/2013).

Komisija, įvertinusi skundžiamų sprendimų dėl lėšų grąžinimo (Forma G01 ir Forma G02) turinį aptarto teisinio reguliavimo ir LVAT praktikos kontekste, sprendžia, kad jie neatitinka VAĮ 10 straipsnyje administraciniam aktui keliamų reikalavimų. Asmeniui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas individualus administracinis aktas, turi būti žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai. Sprendimai nėra tinkamai motyvuoti (juose neišdėstyti konkretūs faktiniai pagrindai, susieti su konkrečiomis teisės normomis), todėl tai akivaizdžiai nesuderinama ir su VAĮ reikalavimais. Nustatyti administracinių sprendimų trūkumai pripažintini esminiais, o tai reiškia, jog sprendimai dėl lėšų grąžinimo (Forma G01 ir Forma G02) pripažįstami nepagrįstais bei naikinami kaip neteisėti iš esmės.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktais, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos UAB „Kava su knyga“ skundą tenkinti iš dalies.

Panaikinti VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros 2025-02-20 rašto Nr. 2025/2-2566 „Pranešimas apie sprendimo dėl lėšų grąžinimo priėmimą“ priedus – grąžintinų lėšų formas Nr. G01 ir Nr. G02.

Kitoje dalyje skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę skųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narės

Remigijus Kalašnykas

Karine Zavgorodnaja